

UCHWAŁA Nr XXVI/267/2020
Rady Gminy Ostrów Wielkopolski
z dnia 30 grudnia 2020 r.

*w sprawie uchwalenia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w Gminie Ostrów Wielkopolski na 2021 rok.*

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm./ oraz art. 4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm./ uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Ostrów Wielkopolski na 2021 rok w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ostrów Wielkopolski.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

UZASADNIENIE

Uchwalenie przedłożonego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 r. jest wykonaniem wynikającym z art. 4¹ ust.2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm./ obowiązku ciążącego na Radzie Gminy, corocznego uchwalania gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych.

Załącznik
do uchwały Nr XXVI/267/2020
Rady Gminy Ostrów Wielkopolski
z dnia 30 grudnia 2020 r.

GMINA
OSTRÓW
WIELKOPOLSKI

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych Gminy Ostrów
Wielkopolski na 2021 rok**

SPIS TREŚCI

	Wprowadzenie	1
I.	Diagnoza sytuacji lokalnej w zakresie problemów związanych z używaniem alkoholu innych substancji psychoaktywnych przez mieszkańców Gminy Ostrów Wielkopolski.	3
II.	Lista aktualnych problemów wynikających z analizy danych statystycznych. Cele główne i szczegółowe wynikające z analizy wybadanych problemów oraz wskaźniki osiągnięcia celów	9
III.	Zadania oraz wskaźniki realizacji zadań	10
IV.	Zasoby Gminy niezbędne w realizacji zadań Programu.	14
V.	Koordynowanie zadań Programu.	15
VI.	Finansowanie zadań Programu.	15
VII.	Materiały źródłowe.	17

Wprowadzenie

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w Polsce jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ustawa ta określa kierunki polityki państwa wobec alkoholu oraz reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania i podmioty odpowiedzialne za ich realizację, a także określa źródła finansowania tych zadań.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021, zwany dalej Programem, jest elementem Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Program określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy.

Art. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wymienia ograniczenie dostępności alkoholu jako jedno z zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi. Wysoka ranga jaką ustawodawca nadał tym formom oddziaływań wynika z faktu, iż ograniczanie dostępności alkoholu jest jedną ze skutecznych metod zmniejszających zarówno poziom spożycia alkoholu jak i problemów z tym związanych. Istnieją mocne dowody na związek między gęstością punktów sprzedaży a poziomem konsumpcji alkoholu.

„Dostępność alkoholu ma wpływ na wielkość konsumpcji, a ta z kolei ma wpływ na rozpowszechnienie problemów. Wzrost liczby punktów sprzedaży, przedłużenie godzin otwarcia, samoobsługa prowadzi do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie dostępności – do jej spadku”³.

We wszystkich krajach europejskich alkohol jest traktowany jako towar szczególny i tym samym nie podlega regułom wolnego rynku. Handel alkoholem jest reglamentowany.

W Polsce za realizację polityki ograniczającej dostępność alkoholu odpowiedzialny jest samorząd gminny. Reglamentację alkoholu rozpoczyna rada gminy poprzez uchwały określające liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i ograniczenia godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych. Za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych gmina pobiera opłaty, które przeznacza na rozwiązywanie problemów, generowanych przez spożywanie alkoholu. Naprawianie szkód znacznie przekracza kwoty uzyskane z tytułu sprzedaży alkoholu.

---

³ J. Moskalewicz, J. Sierosławski, K. Dąbrowska, *Dostępność fizyczna alkoholu a szkody zdrowotne*, „Alkoholizm i Narkomania”, tom 18, nr 4/2005.

W odniesieniu do alkoholu wyróżnia się dwa rodzaje dostępności: ekonomiczną, która rozumiana jest jako relacja między ceną alkoholu a dochodami konsumentów oraz fizyczną określającą gęstość punktów sprzedaży napojów alkoholowych, ich rozmieszczenie na terenie gminy oraz godziny otwarcia placówki. W ramach ograniczania dostępności alkoholu ustawodawca wprowadził regulacje centralne, wynikające wprost z zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz regulacje lokalne, wprowadzone przez samorząd.

Program uwzględnia również zawarte w zapisie art. 12, ust. 7 działania w zakresie ograniczania dostępności alkoholu, w tym dotyczące maksymalnej liczby zezwoleń, usytuowania miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych oraz ograniczenia godzin sprzedaży nocnej napojów alkoholowych. Jest odpowiedzią na występujące w społeczności problemy związane z piciem alkoholu. Oparty jest na analizie potrzeb związanych z niwelowaniem problemów i możliwościach ich zaspokajania, uwzględnia zasoby i środki, którymi gmina dysponuje.

Aktami prawnymi regulującymi kwestie realizacji działań z przedmiotowego zakresu są:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050),
3. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2019 r. poz. 2365 z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057),
5. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 295 z późn. zm.),
6. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 176),
7. Ustawa z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.),
8. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 z późn. zm.),

9. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.),

10. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398 z późn. zm.),

11. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876),

12. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.),

13. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685),

14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492).

I. Diagnoza sytuacji lokalnej w zakresie problemów związanych z używaniem alkoholu innych substancji psychoaktywnych przez mieszkańców Gminy Ostrów Wielkopolski.

Ludność Gminy.

Stan na dzień .... 31.12.2019.

Ludność ogółem	19147
Kobiety	9620
Mężczyźni	9527

Struktura wg wieku - stan na dzień

	Kobiety	mężczyźni	ogółem
do lat 18	1798	1992	3790
w wieku produkcyjnym	5537	6398	11935
w wieku poprodukcyjnym	2285	1137	3422

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów uzależnień (dane szacunkowe wg. PARPA)

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów uzależnień (dane szacunkowe wg. PARPA)		W Polsce	W Gminie Ostrów Wlkp.
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 390 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 780 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 780 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	ok. osób 960 – 1340
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok 2 mln osób: dorosłych i dzieci	około osób: 1030 dorosłych i dzieci

Przyjmując szacunki Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych można zakładać, że w Gminie Ostrów Wielkopolski jest:

- osób uzależnionych od alkoholu – ok. 2%

2017 - 308 osób

2018 - 302 osoby

2019 - 310 osób;

- osób dorosłych, żyjących w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice) ok. 4%-
dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików

2017 - 757 osób

2018 - 755 osób

2019 - 757 osób

(uwzględniając liczbę osób ogólnie bez pominięcia osób poniżej 18 roku życia);

- osób pijących szkodliwie – ok. 5-7%

2017 - 770/1078

2018 - 754/1056

2019 - 775/1085

- osób doznających przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym – ok. osoby te wymagają szczególnego wsparcia 2/3

2017 - 10 osób

2018 - 17 osób

2019 - 13 osób

- **Uchwały i zarządzenia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.**

Rok	2017	2018	2019
Liczba zezwoleń uchwalonych	150	195	195
Liczba zezwoleń udzielonych (wydanych) przedsiębiorcom	113	146	137
Liczba „niewykorzystanych” zezwoleń	37	49	58

Tabela 2. Dane w zakresie liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych uchwalonych, wydanych (udzielonych) i możliwych do wydania (niewykorzystanych) w przedziale lat 2017-2019.

Rada Gminy nie podjęła uchwały w sprawie ograniczenia sprzedaży napojów alkoholowych w godzinach nocnych.

- **Rynek napojów alkoholowych w gminie.**

Rok	2017	2018	2019	2020
Liczba punktów sprzedaży	56	54	49	48
Liczba osób przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych	354	354	383	382

Tabela nr 3. Dane w zakresie liczby osób przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych

Wartość alkoholu sprzedanego w placówkach na terenie gminy na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców wyniosła:

Rok	2017	2018	2019
Wartość sprzedanego alkoholu w placówkach handlujących alkoholem w Gminie Ostrów Wielkopolski	10.549.257,00	10.673.580,00	13.147.312,00
Kwota, którą rocznie przeznaczają na zakup alkoholu każdy dorosły mieszkaniec Gminy Ostrów Wielkopolski	684,57	707,37	856,11

Tabela 4. Wartość alkoholu sprzedanego w placówkach na terenie gminy na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców.

- **Szkoły, przedszkola i inne placówki oświatowe.**

Na terenie gminy Ostrów Wielkopolski funkcjonują następujące placówki oświatowe:

- 6 szkół podstawowych;
- 2 zespoły szkolno-przedszkolne;
- 8 przedszkoli;
- 4 zespoły szkolno-przedszkolne prowadzone przez organizacje pozarządowe.

Realizowane na przestrzeni lat badania wśród dzieci i młodzieży wskazują na to, że alkohol jest jedną z najbardziej rozpowszechnionych substancji psychoaktywnych używanych przez młodych ludzi - sięgano po niego częściej niż po papierosy czy narkotyki. Niepokojące jest to, że picie alkoholu w młodym wieku jest szczególnie szkodliwe - może zaburzyć dalszy rozwój fizyczny i psychiczny nastolatków, osłabić funkcje poznawcze, takie jak pamięć czy koncentracja, a uszkodzenia mózgu spowodowane alkoholem bywają trwałe, utrudniając jego pracę także w dorosłości⁴. Powodów sięgania po alkohol przez dzieci i młodzież jest wiele, między innymi przyzwolenie ze strony rodziców, nieprawidłowe relacje rodzinne, łatwa dostępność, presja rówieśników, nieumiejętność radzenia sobie z problemami, czy też chęć ośmielenia się w kontaktach z rówieśnikami. Alkohol – zwłaszcza piwo – w wielu przypadkach stał się nieodłączną częścią zabaw, dyskotek, spotkań towarzyskich lub imprez sportowych⁵. Spożywanie alkoholu przez dzieci i młodzież nie tylko zwiększa ryzyko wystąpienia problemów zdrowotnych, ale także podejmowania innych zachowań ryzykownych, czy też zagrożeń rozwoju osobistego (zaniedbywanie obowiązków szkolnych, konflikty z prawem, rodzicami, utrata zainteresowań). Pomimo tendencji spadkowej wskaźników picia alkoholu, polska młodzież nadal jest silnie zagrożona przez

⁴ *Jak rozmawiać dzieckiem o alkoholu?*, Przewodnik dla rodziców, Trzymaj Pion.

⁵ *Zachowania ryzykowne nastolatków*, koncepcja: Jędrzejko Z. M., Sieroń B. R., Oficyna Wydawnicza ASPRA JR, Warszawa-Milanówek 2017.

legalne substancje psychoaktywne. Z przeprowadzonego w 2019 roku badania ESPAD wynika, że po alkohol kiedykolwiek w życiu sięgnęło aż 80,0% uczniów z III klas gimnazjum, natomiast w czasie ostatnich 30 dni poprzedzających badanie – 46,7%. Ponadto zdecydowana większość nastolatków z III klas gimnazjów uważa, że zdobycie alkoholu jest bardzo łatwe lub dosyć łatwe⁶. Mając na uwadze dane statystyczne wskazujące na znaczne rozpowszechnienie spożywania alkoholu wśród młodzieży szkolnej oraz konsekwencje tego dla rozwoju młodych ludzi, konieczne jest realizowanie systematycznych i długoterminowych działań profilaktycznych o udowodnionej skuteczności z udziałem zarówno uczniów, jak i ich rodziców oraz nauczycieli.

W placówkach oświatowych na terenie gminy realizowane są w sposób cykliczny programy edukacyjno-profilaktyczne tak dla uczni, nauczycieli jak i rodziców, które m.in. są realizowane ze środków GKRPA.

- **Punkt konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy.**

Rok	2017	2018	2019
Liczba konsultacji	62	40	40
w tym osób pierwszorazowych	35	48	28

Tabela nr 5. Dane dot. działalności Punktu konsultacyjnego ds. uzależnień i przemocy.

1. Placówki leczenia odwykowego, z których korzystają mieszkańcy Gminy.

Na terenie gminy Ostrów Wielkopolski nie ma placówek leczenia odwykowego dlatego mieszkańcy gminy korzystają z placówek położonych na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego są nimi Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień na ul. Szkolnej 24 oraz Centrum Medyczne MULTIMED na ul. Lotniczej 24

2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim

W 2019 roku z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim skorzystało 20 rodzin z powodu uzależnienia od alkoholu. W 2019 roku liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu alkoholizmu była niższa niż w latach

---

⁶ Sierosławski J., *Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną*, raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2019 roku, Europejski program badań ankietowych w szkołach ESPAD, Warszawa 2020.

2017-2018. W porównaniu do 2017 roku liczba rodzin uległa zmniejszeniu o 5, natomiast w stosunku do 2018 roku o 6 rodzin.

Rok	2017	2018	2019
Liczba rodzin objętych pomocą	226	178	176
Liczba rodzin z problemem alkoholowym	25	26	20

Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy w rodzinie i grupy robocze

Rok	2017	2018	2019
Liczba nowych NK	28	44	29
Liczba NK w rodzinie z problemem alkoholowym	12	21	13
Liczba NK ogółem	58	54	48

- **Posterunek Policji w Ostrowie Wielkopolskim**

Do jego głównych zadań należy pilnowanie przestrzegania prawa i ściganie przestępców, jak również zapewnienie ochrony i pomocy w sytuacjach kryzysowych zarówno wobec ludzi, jak i mienia. Posterunek Policji usytuowany jest w Ostrowie Wielkopolskim ul. Odolanowska 19 i swoim działaniem obejmuje całą gminę tj. 35 sołectw

Dane statystyczne z Posterunku Policji w Ostrowie Wielkopolskim

	2017	2018	2019	Razem
Przestępstwa wszystkie	122	171	114	407
Nietrzeźwi kierowcy	13	35	26	74
Czyny karalne nieletnich	3	2	3	8
Zatrzymano do wytrzeźwienia	46	28	30	104
Przemoc i awantury domowe	11	6	11	28

- **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.**

Zadania	2017	2018	2019
Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, w tym: liczba przyjętych wniosków,			
- liczba osób zmotywowanych do podjęcia leczenia dobrowolnego,	20	16	23
- liczba osób, które zostały skierowane na badanie przez biegłych,	11	0	10
- liczba wniosków skierowanych do sądu.	9	16	13
Realizowanie działań kontrolnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, w tym: liczba zaplanowanych kontroli.	9	16	13
- liczba przeprowadzonych kontroli.	9	16	13
Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym: liczba zaopiniowanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.	32	42	17

II. Lista aktualnych problemów wynikających z analizy danych statystycznych.

Cele główne i szczegółowe wynikające z analizy wybadanych problemów.

PROBLEMY WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY	CEL GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE
<p><u>Zwiększenie dostępności alkoholu poprzez:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sukcesywny wzrost wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w latach: 2017 - 10.549.257,00 2018 - 10.673.580,00 2019 - 13.147.312,00 - odległość od obiektów chronionych 30 m, 	<p><u>Cel główny:</u> Ograniczenie dostępności alkoholu w Gminie Ostrów Wlkp.</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ograniczenie liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. - Obniżenie liczby limitów zezwoleń do liczby limitów wykorzystanych przez

<p>- zwiększenie liczby „niewykorzystanych” zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych 2017 - 49 2018 - 58 2019 - 55</p> <p>- liczba mieszkańców Gminy przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych (im mniej mieszkańców na 1 punkt sprzedaży tym większa dostępność alkoholu).</p>	<p>przedsiębiorców.</p> <p>- Zwiększenie odległości od obiektów chronionych.</p> <p>- Ograniczenie godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w placówkach detalicznych (sklepy, w tym na stacjach paliw).</p>
---	--

III. Zadania oraz wskaźniki realizacji zadań

Zadania programu realizowane na podstawie Narodowego Programu Zdrowia.

Problemy związane z alkoholem są w naszym kraju jednymi z trudniejszych do rozwiązania. Wynika to przede wszystkim z ich rozmiarów, złożoności, a także z kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne, ale i całe społeczeństwo.

Samorząd gminny jest właściwym organem do kreowania lokalnej polityki wobec alkoholu.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nałożyła na gminy obowiązek ograniczania spożycia alkoholu już w art. 1.1. Obowiązek ograniczania dostępności alkoholu wynika również z Narodowego Programu Zdrowia (3.1.3.) – Zadania regulacyjne i zapewnienie skutecznego egzekwowania przepisów, w tym zmniejszania dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu. Zatem w duchu ograniczania dostępności alkoholu, a co tym idzie ograniczania spożycia alkoholu winna być prowadzona lokalna polityka wobec alkoholu.

Sugerowane zadania w zakresie ograniczania dostępności fizycznej alkoholu	Wskaźniki realizacji zadań ograniczających dostępność alkoholu
Obniżenie liczby zezwoleń do wielkości wykorzystanych przez przedsiębiorców.	- liczba zezwoleń
Bardzo dynamiczny na przestrzeni lat 2018-2020 wzrost kwoty pozyskanej z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych,	- kwota pozyskana z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych
Bardzo wysokie kwoty przypadające rocznie na zakup napojów alkoholowych przez każdego mieszkańca Gminy	- kwota przypadająca rocznie na zakup napojów alkoholowych przez

Ostrów.	każdego mieszkańca Gminy Ostrów.
Ograniczenie godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w placówkach detalicznych (sklepy, w tym na stacjach paliw).	- przedział czasowy (godziny) ograniczenia nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w sklepach

Zadania programu realizowane na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zadanie		Wskaźniki realizacji zadań
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.	
	Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu	Liczba udzielonych porad dla osób uzależnionych i ich rodzin.
	Motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego typu stacjonarnego i ambulatoryjnego.	Liczba osób wobec, których podjęte zostały rozmowy motywujące.
	Organizowanie szkoleń, warsztatów i innych form doształcania dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innych grup zawodowych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.	Liczba uczestników zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
	Kierowanie do sądu wniosków o zobowiązanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego.	Liczba wniosków skierowanych do sądu.
2	Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	
	Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego	Liczba osób wobec, których podjęte zostały działania
	Pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym	Liczba rodzin, którym udzielona wsparcia

	Wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie świadczenia pomocy rodzinom, w których występuje problem alkoholowy.	Liczba podmiotów udzielających pomocy
	Udzielanie pomocy w ramach procedury „Niebieskie Karty”	Liczba uruchomionych procedur „Niebieskie Karty”
3	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.	
	Organizowanie i finansowanie w szkołach programów profilaktycznych rekomendowanych przez PARPA, ORE, KBdSPN, IPiN związanych z tematyką uzależnień.	Liczba uczestników rekomendowanych programów profilaktyki.
	Organizowanie i finansowanie w szkołach warsztatów i innych form edukacyjnych uwzględniających zagadnienia dotyczące uzależnień.	Liczba uczestników warsztatów i innych form edukacyjnych.
	Realizacja szkoleń dla właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych i dla sprzedawców dotyczącego konsekwencji prawnych, moralnych i społecznych wynikających z nieodpowiedzialnej sprzedaży alkoholu, przy szczególnym uwzględnieniu treści Ustawy z dnia 26 X 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Liczba właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz sprzedawców objętych szkoleniami.
	Organizowanie działań promujących wśród dzieci i młodzieży zdrowy styl życia wolny od uzależnień.	Liczba uczestników działań promujących zdrowy styl życia i życie wolne od uzależnień.
	Organizowanie wypoczynku z programem socjoterapeutycznym i profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemami uzależnień.	Liczba dzieci biorących udział w wypoczynku z programem socjoterapeutycznym i profilaktycznym.
	Realizacja warsztatów profilaktycznych dla rodziców dotyczących profilaktyki uzależnień.	Liczba rodziców biorących udział w warsztatach profilaktycznych.
	Współpraca z Policją w celu rozpowszechniania przez nich materiałów edukacyjnych, broszur, ulotek podczas kontroli drogowych i w trakcie spotkań w szkołach na temat wpływu alkoholu na organizm	Liczba kontroli oraz spotkań w placówkach oświatowych

4	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	
	Zakup materiałów edukacyjnych (książki, ulotki, plakaty, broszury itp.) w zakresie problematyki alkoholowej, narkotykowej i przemocy dla pacjentów w placówkach leczenia uzależnień oraz przedstawicieli stowarzyszeń i instytucji służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	Liczba zamówionych materiałów edukacyjnych. Liczba uczniów, którzy otrzymają materiały edukacyjne.
	Współpraca i wspieranie finansowe podmiotów publicznych i niepublicznych realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w społeczności lokalnej oraz stanowiących miejsce zdrowego i trzeźwego stylu życia dla osób uzależnionych oraz ich rodzin lub osób z grup ryzyka	Liczba podmiotów
5	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ust 1 i art. 15 ustawy (zakaz reklamy i sprzedaży alkoholu nieletnim) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	
	Zorganizowanie szkolenia dla sprzedawców i właścicieli sklepów handlujących napojami alkoholowymi oraz osób prowadzących kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych.	Liczba szkoleń. Liczba uczestników szkoleń
	Prowadzenie okresowych kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w tym w szczególności zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, dokonywane na podstawie upoważnienia Wójta Gminy Ostrów Wielkopolski	Liczba przeprowadzonych kontroli

IV Zasoby Gminy niezbędne w realizacji zadań Programu.

Analiza SWOT⁷

Bardzo użyteczną metodą przy określaniu priorytetów działań w pracach nad strategicznym programem jest analiza SWOT, oceniająca zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne czynniki wpływające na realizację zadań. Przedstawione poniżej czynniki obejmują:

⁷ Diagnoza zewnętrzna

- siły - wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną,
- słabości - wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną,
- szanse - zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów,
- zagrożenia - zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów.

Mocne strony	Szanse
<p>Atrakcyjne położenie geograficzne.</p> <p>Różnorodna oferta kulturalna skierowana do mieszkańców w ramach Gminnego Ośrodka Kultury.</p> <p>Funkcjonowanie Gminnej Biblioteki Publicznej wraz z filiami.</p> <p>Dobrze rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna.</p> <p>Rozwinięta oferta edukacyjna, w tym szkoły podstawowe i przedszkola.</p> <p>Funkcjonujące na terenie Gminy kluby sportowe.</p> <p>Dodatni przyrost naturalny.</p> <p>Wzrost liczby mieszkańców.</p> <p>Malejąca liczba osób bezrobotnych.</p> <p>Funkcjonowanie 2 asystentów rodziny.</p> <p>Malejąca liczba osób długotrwale bezrobotnych.</p> <p>Mały odsetek uczniów sięgających po substancje psychoaktywne, papierosy oraz e-papierosy.</p>	<p>Pozyskanie środków unijnych na rozwój Gminy.</p> <p>Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców.</p> <p>Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.</p> <p>Doradztwo zawodowe w placówkach oświatowych.</p> <p>Wzrost aktywności i integracji osób starszych.</p> <p>Rozwój usług społecznych na rzecz osób starszych.</p> <p>Rozwój turystyki poprzez wykorzystanie walorów przyrodniczych.</p> <p>Szkolenia i podnoszenie kompetencji kadry działającej w obszarze rozwiązywania problemów społecznych.</p> <p>Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w ramach wspierania zatrudnienia.</p> <p>Dostępność do pomocy w przypadku doświadczenia przez mieszkańców problemów przemocy lub uzależnień.</p> <p>Dostęp mieszkańców do informacji na temat możliwych form pomocy w przypadku problemów uzależnień i przemocy.</p>
Słabe strony	Zagrożenia
<p>Duży wzrost udziału osób starszych w ogólnej liczbie ludności.</p>	<p>Wzrost zapotrzebowania na ośrodki wsparcia oraz zakłady opiekuńczo-</p>

<p>Niewystarczająca (biorąc pod uwagę szybki wzrost udziału osób starszych w ogólnej liczbie ludności) ilość miejsc integracji oraz wsparcia seniorów.</p> <p>Wysoki odsetek uczniów doświadczających i stosujących przemoc, w tym najczęściej przemoc rówieśniczej.</p> <p>Duża część mieszkańców deklarujących bycie świadkiem prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu na terenie Gminy.</p> <p>Wysoki odsetek mieszkańców, który na terenie miejscowości widywał kobiety w ciąży spożywające alkohol.</p> <p>Duży odsetek uczniów stwierdzających występowanie na terenie ich szkoły zjawiska przemocy.</p> <p>Duża część mieszkańców deklarujących znalezienie nowej pracy na terenie Gminy jako trudne lub bardzo trudne.</p> <p>Wysoki odsetek mieszkańców doświadczających w swoim życiu ubóstwa.</p> <p>Duży odsetek dorosłych mieszkańców źle oceniających przystosowanie infrastruktury technicznej do osób niepełnosprawnych.</p>	<p>lecnicze dla osób starszych.</p> <p>Dziedziczenie marginalizacji i wykluczenia społecznego.</p> <p>Zagrożenie wykluczeniem społecznym osób długotrwale bezrobotnych.</p> <p>Narastanie zjawiska wyuczonej bezradności.</p> <p>Zagrożenie izolacją społeczną i samotnością osób starszych.</p> <p>Podjęmowanie zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.</p> <p>Zagrożenie problemem uzależnień wśród dzieci i młodzieży.</p>
---	---

V. Koordynowanie i sposoby realizacji zadań Programu.

1. Koordynację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powierza się Wójtowi Gminy
2. Obsługę administracyjną i prawną Komisji zapewnia Urząd Gminy Ostrów Wielkopolski

VI. Finansowanie zadań Programu.

1. Gminny Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych, planowanych w budżecie Gminy, pozyskiwanych zgodnie z art. 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Określa je preliminarz wydatków opracowany na dany rok, zgodny z projektem budżetu Gminy w dziale 851 – ochrona zdrowia, w rozdziale 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi.
3. Niewykorzystane środki przeznaczone na realizację Programu przesuwają się jako środki niewygasające na realizację zadań wymagających kontynuacji w roku następnym do momentu uprawomocnienia się nowego Gminnego Programu.
4. Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wypłacane jest za udział w posiedzeniu z zastrzeżeniem pkt 7.
5. Dla poszczególnych członków komisji ustala się wynagrodzenie o którym mowa w pkt. 4 w następującej wysokości:
  - a) dla przewodniczącego komisji w wysokości 18% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w danym roku kalendarzowym,
  - b) dla zastępcy przewodniczącego i sekretarza komisji w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w danym roku kalendarzowym,
  - c) dla członka komisji w wysokości 12% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w danym roku kalendarzowym,
6. Wynagrodzenie o którym mowa w pkt. 4, płatne jest za każde posiedzenie na podstawie listy obecności na posiedzeniu zatwierdzonych przez Przewodniczącego Komisji.
7. Wynagrodzenie za udział członka komisji w kontroli przeprowadzonej w jednym dniu, co najmniej jednego punktu sprzedaży, w których sprzedawany lub podawany jest alkohol **a także za udział w spotkaniu i pracach grupy roboczej(dot. procedury „Niebieskie Karty”)**, przysługuje w wysokości 6% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w danym roku kalendarzowym. Jest ono wypłacane na podstawie listy obecności załączonej do protokołu kontroli **oraz protokołu ze spotkania grupy roboczej** zatwierdzonej przez przewodniczącą Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wynagrodzenie nie przysługuje członkom komisji, którzy są

pracownikami, w przypadku, gdy posiedzenie komisji odbywa się w godzinach pracy, a członkowie komisji zachowują prawo do wynagrodzenia za pracę u swoich pracodawców.

8. Członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych korzystają ze zwrotu kosztów podróży na takich samych zasadach jak pracownicy samorządowi i pokrywane są one z funduszy przeznaczonych na profilaktykę problemów alkoholowych.

Sprawozdanie merytoryczne i finansowe z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Ostrów Wielkopolski za 2020 r. przygotowuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przekazuje Wójtowi Gminy Ostrów Wielkopolski do dnia 31 marca 2021 r.

VII. Materiały źródłowe.

1. Sierosławski J., Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2019 r. ESPAD 2019. Warszawa 2020.
2. Budowa gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych z wykorzystaniem metody drzewa problemów – drzewa celów. Katarzyna Łukowska, Katarzyna Okulicz-Kozaryn, Fundacja ETOH, Warszawa 2016.
3. Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2021 roku, PARPA Warszawa 2020.
4. Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020; Warszawa 2016.
5. Badania ESPAD 2019, Warszawa 2020.
6. Diagnoza firmy zewnętrznej.